

Ứng dụng quản trị mô hình vào bài toán siêu dữ liệu cổ điển

Nguyễn Hồng Phương

Email: phuong.nguyenhong@hust.edu.vn

Site: <http://is.hut.edu.vn/~phuongnh>

Bộ môn Hệ thống thông tin
Viện Công nghệ thông tin và Truyền thông
Đại học Bách Khoa Hà Nội

1

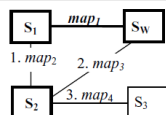
Nội dung

- 1. Giới thiệu
- 2. Mô hình và ánh xạ
- 3. Đại số quản trị mô hình
  - Match
  - Diff
  - Merge
  - Compose
  - Apply, Copy, ModelGen, Enumerate

2

1. Giới thiệu

- Nhiều bài toán H3T liên quan tới: thiết kế, tích hợp, bảo trì các ứng dụng phức tạp
- Kỹ sư sử dụng công cụ thao tác mô hình: thiết kế các biến đổi giữa các mô hình
- Một số ví dụ
  - Ánh xạ giữa các lược đồ XML để định hướng dịch thông điệp
  - Ánh xạ giữa mô hình thực thể liên kết và lược đồ SQL để định hướng thiết kế và cài đặt CSDL
  - Các thao tác chính:
Match, Compose, Diff, ModelGen, Merge

3

2. Mô hình và ánh xạ

- Mô hình
- Ánh xạ

4

Mô hình

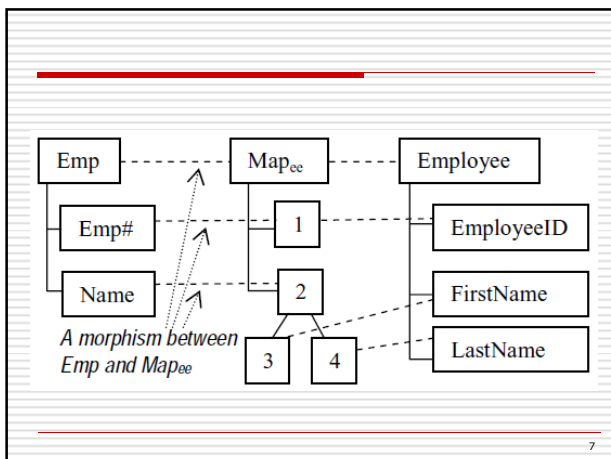
- Chứa một tập các đối tượng
  - Mỗi đối tượng có một định danh
  - Các đối tượng có thuộc tính/tính chất
  - Các đối tượng có quan hệ với nhau: is-a, has-a, associations
- Hỗ trợ các thao tác: create/delete an object, read/write a property, add/remove a relationship
- Mô hình bao gồm đối tượng gốc của nó, tập các đối tượng có thể đến được từ gốc bằng các đường đi has-a

5

Ánh xạ

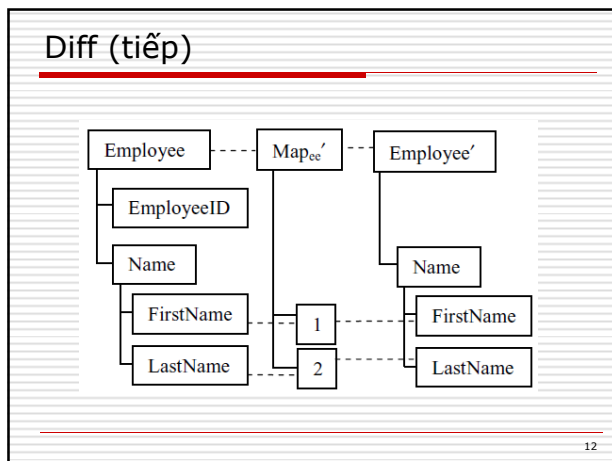
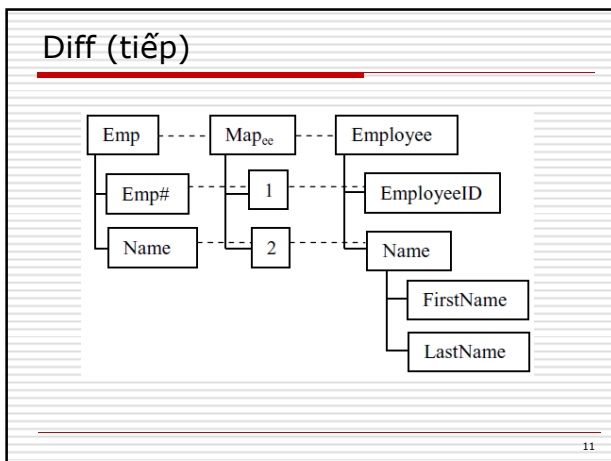
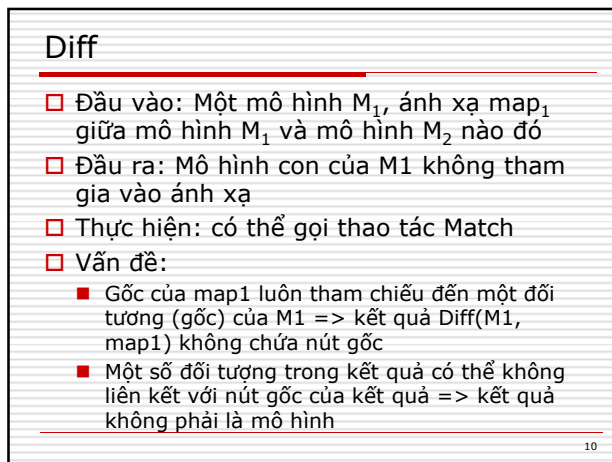
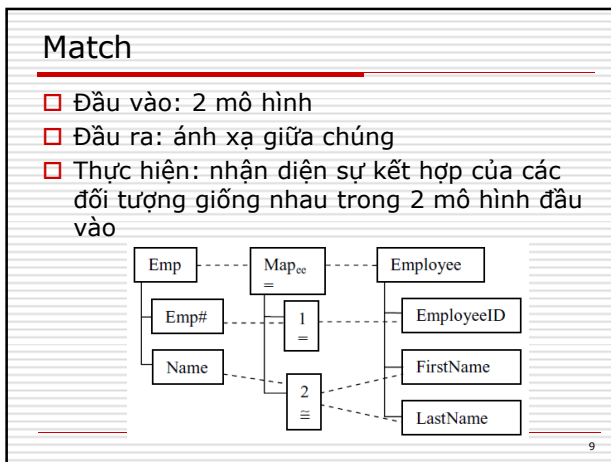
- Một đồng dạng giữa hai mô hình M_1 và M_2 là một quan hệ nhị phân trên các đối tượng của 2 mô hình (một tập các cặp $\langle o_1, o_2 \rangle$, o_1 trong M_1 , o_2 trong M_2)
- Một ánh xạ giữa M_1 và M_2 , ký hiệu là map_{12} , cũng là 1 mô hình
- Một ánh xạ cụ thể hóa khái niệm mối quan hệ giữa các mô hình
- Một đối tượng trong ánh xạ có thể có thuộc tính biểu thức

6

3. Đại số quản trị mô hình

- Match
- Diff
- Merge
- Compose
- Apply, Copy, ModelGen, Enumerate

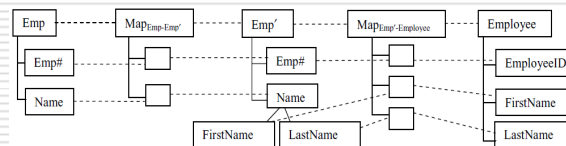

Merge

- Đầu vào: mô hình M1, mô hình M2, ánh xạ map1 giữa chúng
- Đầu ra: mô hình M3 chứa tất cả các đối tượng của M1 và M2 (những đối tượng trùng nhau thì chỉ giữ lại 1)

13

Merge (tiếp)

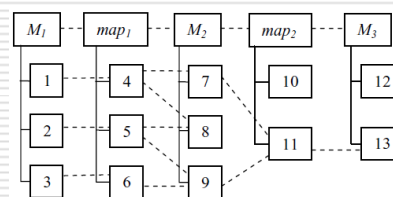
14

Compose

- Đầu vào: map1 giữa mô hình M1 và M2, map2 giữa M2 và M3
- Đầu ra: map3 giữa M1 và M3 (map3=map2•map1) hoặc map3(M1)≡map2(map1(M1))

15

Compose (tiếp)

16

Các toán tử khác

- Apply: đầu vào là 1 mô hình và 1 hàm f bất kỳ; áp dụng hàm f cho tất cả các đối tượng của mô hình
- Copy: đầu vào là 1 mô hình; trả về bản sao của mô hình đó
- ModelGen: Sinh ra một mô hình trong một siêu mô hình từ một mô hình trong một siêu mô hình khác. Ví dụ:
  - sinh ra lược đồ SQL từ sơ đồ thực thể liên kết
  - định nghĩa giao tiếp từ mô hình UML
  - HTML link từ bản đồ website

17

Ứng dụng

- Tích hợp lược đồ
- Tiến hóa lược đồ

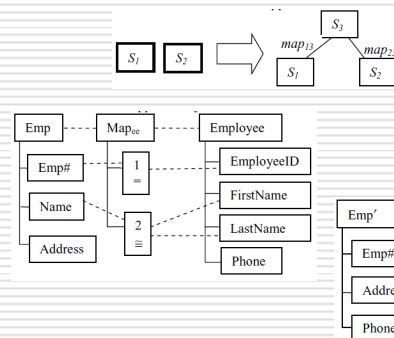
18

Tích hợp lược đồ

- Tạo ra lược đồ S_3 chứa tất cả thông tin từ lược đồ S_1 và S_2 đã cho và ánh xạ giữa S_1 với S_3 và ánh xạ giữa S_2 với S_3

19

Tích hợp lược đồ (tiếp)

20

Tiến hóa lược đồ

- Một thay đổi trên lược đồ CSDL dẫn tới việc phá vỡ các khung nhìn trên lược đồ đó.

21

22

Lời hay ý đẹp

Chỉ bậc thông thái mới biết rõ mình ngu dốt mà thôi
Victor Hugo

23